

LEVANDE LESJA:

Årsrapport 2019

Nordveggen har et engasjement tilsvarende 60% stilling i Lesja. Det er forbrukte timer som faktureres, så kommunen betaler for de timene de får. Anbudet startet 01.02.2017, og anbudet gjelder i utgangspunktet til 31.01.2021. Dette er derfor den 3. årsrapporten Nordveggen leverer for arbeidet på Lesja.

MYE SKJER NÅR MANGE POSITIVE KREFTER DRAR I LAG

Dette har vært et utrolig artig og engasjerende år å jobbe med utviklingsarbeid på Lesja!

Lesja har under 2.000 innbyggere, og det er stor aktivitet på næringsiden selv om det er en liten kommune. Hvis Lesja skal se tilbake på 2019, så er det flere store nærings saker som vil være viktig for videre utvikling;

- Tussheimbue ble åpnet, og turen opp til Tussheim har allerede blitt et svært attraktivt turmål for mange nye turgåere
- Det kommunale kraftfondet tatt i bruk som en muskel i utviklingsarbeidet
- Lesja Bulldozerlag AS fikk Lesja kommune sin første næringspris. Bedriften har også gjort store opprustningsarbeid på eget anlegg
- Steg for steg AS åpnet refleksjonshuset med refleksjonsplasser
- Avdembue åpnet nye serveringslokaler
- Høgfjellhjort etableres på Lesjaskog
- Bjorli Utvikling AS etableres
- Bedriftsnettverket Gårdstun beslutta å gå videre med et mer spissa reiselivsprodukt
- Skapt arenaer for nettverksbygging mellom aktører i arbeidslivet

Nordveggen har nå blitt en tydelig aktør i utviklingsarbeidet i Lesja.

Vi gleder oss til fortsettelsen!

Solveig Brøste Sletta
Daglig leder Nordveggen AS

Ansatte i
Nordveggen
Fra venstre:
Solveig Brøste
Sletta, Line
Horvli, Ane
Marte Hammerø,
Heine
Hammersland

1: PROFILERING LEVANDE LESJA

Mål 2019:

At Levande Lesja blir et uttrykk som forbindes med utvikling i Lesja. Skape stolthet og identitetsfølelse hos de som bor i Lesja. Flere besøkende til Lesja som kan føre til næringsutvikling gjennom kundegrunnlag for næringsaktørene.

Tiltak:

- Infoskriv fra Levande Lesja
- Deltakelse på Fritid 2019
- Minst 10 positive saker i media

Infoskriv: Nytt fra Levande Lesja

Det sendes ut nyhetsskriv fra Levande Lesja ti ganger i året. Her markedsfører vi ulike arrangementer, og sprer viktig informasjon fra kommune og andre aktører. Vi legger også inn saker fra næringslivet i kommunen.

Det står nå 228 mottakere på listen. Her har vi et potensial på å nå ut til flere.

Facebook: Levande Lesja

Facebook-siden har blitt den primære kommunikasjonskanalen for prosjektet. Her når vi mange, og kan formidle prosjektene vi jobber med, aktører vi møter og satsninger som kommer.

Antall følgere: 1 606

Antall likerklikk: 1 567

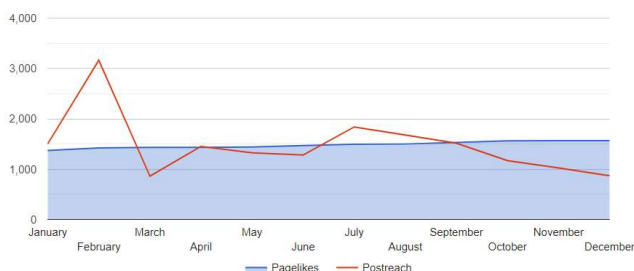
Antall innlegg lagt ut i 2019: 90

Postreach vs. pagelikes

The diagram shows how many people each post actually reaches on average, compared to the number of people who like your page. Does not include posts you have paid to promote.

Siden har spredt seg godt, og flere engasjerer seg i innholdet vi sprer. Vi får i gjennomsnitt 46 likerklikk per innlegg. Vi har en svært trofast følgerskare via facebook som gir oss god rekkevidde på innlegg som postes.

Fritid 2019

For 2. år på rad ble Lesja sin fellesstand utpekt som beste stand på Fritidsmessen i Ålesund. Med felles banner, skigard, konkurranser og vafler lokket vi svært mange av de besøkende til vår stand.

Av aktørene fra Lesja som deltok på messen var det noen av de samme som i 2018, og noen nye aktører.

At messa opplevde sviktende besøkstall grunnet det usedvanlig gode vårværet var selvsagt synd, og det kom i underkant av 3000 besøkende på messa, og grunnet vår gode plassering var de aller fleste av disse innom Lesja-standen. Det gjøres flere grep fra arrangørene for å få flere besøkende på messa i 2020.

I forbindelse med messa ble det utarbeidet kart over hytteområda i Lesja. Disse ligger nå tilgjengelig på Lesja kommune sin heimeside.

Profilprosjekt Lesja

Lesja kommune fikk i 2019 midler fra Fylkesmannen til et profilprosjekt. Nordveggen har bidratt inn i prosjektet med deltakelse i prosjektgruppa og som aktiv deltaker og tilrettelegger for tiltak. Det ble gjennomført to idédugnader og en spørreundersøkelse for å få innspill. Profilen skal være klar før sommeren 2020, og det skal da vurderes om man vil forsøke å gå videre med hovedprosjekt.

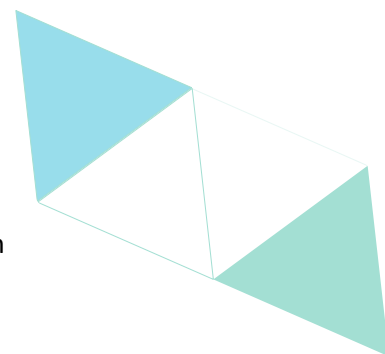

Andre tiltak

Det ble jobbet med å få Farmen til å legge sitt kommende program til Lesja. Det ble her sendt inn informasjon fra flere steder som vi mente var aktuelle.

Løypekart Bjorli

Løypekart sommer og vinter for Bjorli ble utarbeidet og finansiert med midler fra Nasjonalparkriket, Sparebank 1 Lom og Skjåk, Bjorli Fritidsboligforening og Bjorli Lesja Løypelag. Anne Cathrine Enstad, Solveig Græslø, Laila Brøste, Anunatak og Nordveggen stod for utforming.

2: NÆRINGSKONTAKT

Mål 2019:

Være en tydelig utviklingsaktør der både gründere og eksisterende næringsliv kan få rådgivning og bistand, inspirasjon og faglig påfyll, nettverk i og utenfor kommunen.

Tiltak:

- 15 besøk/møter med bedrifter/idéhavere
- 5 søknader om avklaringsmidler
- 15 bistått i andre søknader
- 4 næringsbesøk med ordfører
- 1 næringsbesøk med formannskapet
- 20 næringsbesøk Nordveggen
- 20 deltakere på gjennomført kurs innen videreforedling.
- 10 deltakere tur/møte ledere
- 5 eksisterende bedrifter - rådgivning
- 8 deltakere på styrekurs og SkatteFUNN

Direkte bistand etablerte bedrifter

Nordveggen sine ansatte er tilgjengelig for aktører i Lesja hele arbeidsuken på telefon og e-post. Konkrete besøk avtales når vi har kontortid på Lesja. Det er prioritert å legge opp til å svare slike henvendelser raskt. Nordveggen reiser også ut på besøk til næringsdrivende, men dette har ikke blitt gjennomført i så stor målestokk etter at man begynner å bli bedre kjent med næringslivet.

Utviklingssamtaler

I 2019 hadde Nordveggen som mål at 20 bedrifter eller gründere skulle ta kontakt / oppsøkes for et møte. Dette målet ble nådd ved at 12 etablerte bedrifter har hatt kontakt og 18 personer med nye ideer.

Av oppgaver som man har vært med på å jobbe med er godkjenninger, strategiske planer, søknad om midler, rekruttering og produktutvikling.

Etablerere

Gründere er viktig fordi de bringer nye ideer inn i næringslivet. De ser gjerne nye behov som ikke dekkes, nye tjenester som ikke tilbys, nye teknologier som kan tas i bruk og muligheter for arbeidsplasser som kan flyttes fra sentrale strøk og ut i distriktene.

Nordveggen sine ansatte er sertifisert på verktøyet Lean Business som nå også tas i bruk i næringsarbeidet i Oppland. Selskapet har også gjennomført kurset Design thinking som også legges til grunn i mye arbeid for å utvikle gründere.

For ideer som har potensiale for utvikling bistår vi med utvikling av planer for bedriften. Noen trenger lokaler, noen trenger søknad om midler og noen trenger godkjenning. Alle trenger en part å diskutere sine ideer med som man vet har taushetsplikt.

Avklaringsmidlene er brukt til tre aktører i 2019, men søknader til kraftfond, Innovasjon Norge og Regionrådet har vært så høyt at målet er nådd.

Lesja har to aktører med i satsinga Gardsgründer i 2019. Nordveggen har bistått i forhold til markedsføring og oppfølging der det har vært behov.

Kompetanse

Vi hadde et mål om å tilby kurs innen videreforedling av både melk og kjøtt dette året, og fikk gjennomført kurs i enkel melkeforedling. Til dette kurset fikk vi 6 deltakere. I tillegg fikk alle reiselivsaktører på Lesja tilbud om å delta på kurs på Åndalsnes, der vi fikk deltakere fra Lesja på både etablererkurset Skal-skal ikke før sommeren, og Opplevelseskurs for reiselivet i november.

Videre ble det arrangert Næringsfrokost hos Snøhetta Element i februar med deltakere fra bygg og anleggsbransjen. Ledere i bedriftene ble invitert til fagtur for å se på Nye teknologier i juni til Utrøna Innovasjonssenter og Helsehuset på Åndalsnes i juni.

Det ble jobbet med å markedsføre et kurs i styrekompetanse sammen med Steg for steg, men man oppnådde ikke nok deltakere.

Innovasjon Norge hadde møte der næringslivet kunne diskutere sine ideer 18. september på Lesja. 8 ideer ble diskutert. Vi arrangerte det samme på Dovre 11. mars der 5 ideer fra Lesja ble diskutert.

Næringsbesøk

Besøk til bedriftene av ordfører og formannskap

Målet er at de som leder Lesja kommune skal ha best mulig informasjon om næringslivet. Det legges derfor opp besøk både til etablerte bedrifter og til nyetableringer

Ordfører har besøkt:

YX Bjorli
Jon Bjorli
Aaheim Maskin

Formannskapet har besøkt:

Steg for steg

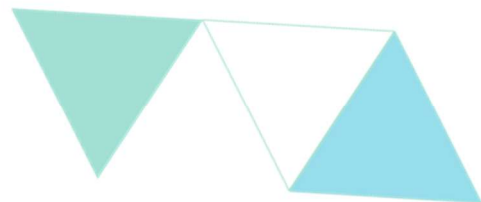
3: NETTVERK

Mål 2019:

Å skape et nettverk mellom næringsaktører innad i kommunen, og at næringsaktørene ser verdien av å bygge nettverk. Opprette samarbeid med hytteeiere og utbyggingsaktører på Bjorli.

Tiltak:

- Har vurdert nettverk hytteutbygging
- 5 møter med utviklingsaktører
- 6 fjellpuber
- 2 næringsfrokoster
- Bedriftspakker Bjorli vinter, gårdstun, trevirke

Nettverk av bedrifter

Daglig leder-møter

I 2019 gjennomførte vi tre daglig leder-møter på YX Bjorli med 10-15 frammøtte på hver samling.

Bjorli

Bedriftsnettverket skal gjennom samarbeid videreutvikle reiselivstilbudet på Bjorli, og utnytte uforløst potensiale for turisme.

Nettverket har i 2019 presentert pakken sin for internasjonale reiselivsoperatører i forbindelse med National Travel Workshop i Ålesund. Dette ble gjennomført av Mountains of Norway som dette nettverket er medlem av. Nettverket har nå en prosjektleder på deltid som tar arbeidet videre. Prosjektet har forlenget sin prosjektperiode til våren 2020 og ser på sammensetning av aktører som kan tilby pakke.

Gårdstun

Sju gardsbruk har gjennomført møter for å se om de sammen kan utvikle seg. Kolstad gård søkte på vegne av de sju gardsbruka om forstudiemidler, for å få midler til å kjøre en prosess der man ser hvilke gardsbruk som sammen kan danne et nettverk.

Det er gjennom en prosess med Skåppå i 2019 blitt gjort en spissing av produkt for videre satsing og noen av aktørene fra den opprinnelige gruppa går videre med dette. Ellers har hele gruppa fått utviklet seg med fakturer og prosesser med gode innspill og diskusjoner. Det er gjennomført faktur til Kleppe gård i Vågå og til Hallingsdal

Tre

På initiativ fra Lesja skogeierlag og Lesja kommune skogetat ble det i 2018 tatt initiativ til å se på mer lokal videreforedling av lokalt trevirke. Det har ikke vært jobbet videre med dette i 2019.

Hytteutbyggere

Det har i flere sammenhenger vært nevnt på om det skal opprettes en sammenslutning av hytteutbyggere som kan profilere seg utad i fellesskap, men interessen har ikke vært såpass stor at det har vært jobbet med dette.

Direktekontakt viktige aktører

Lesja har en hyttebefolkning med store ressurser. Vi ønsker å ha kontakt med de som ønsker å legge litt innsats eller økonomiske midler i utvikling av tiltak i Lesja. Vi startet opp arbeidet i 2018 og hadde tre konstruktive møter. I 2019 ble Bjorli Utvikling AS etablert som blir en samlende muskel for de som vil utvikle Bjorli. Bjorli Utvikling AS tar på mange måter over den funksjonen som møtene som kommunen hadde med enkeltaktører. Nå kan disse møtes samlet gjennom Bjorli Utvikling AS. Nordveggen har hele tiden hatt tett samarbeid med Bjorli Utvikling.

Møteplasser

Bakerst i årsrapporten ligger oversikt over alle arrangement.

Fjellpub

Det er også i 2019 gjennomført FjellPub på Bjorli i vinter- og høstferien for å få med både fastboende og hyttebefolkning. Dette har blitt en godt etablert møteplass som får svært gode tilbakemeldinger.

De ordinære FjellPubene på Bjorli og Lesja har tatt opp aktuelle tema som vi har ønsket å sette fokus på. Vi har presentert ulike ressurspersoner som ny bondelagsleder Arne Manger, ny prest Magnus Halle, og Per Jordhøy, presentert besøksstrategi for Reinheimen, Villreinsatsing i Lesja og høring av kommuneplanens arealdel.

Andre faglige møteplasser

Det ble arrangert NæringsFrokost hos Snøhetta Element i februar som fikk god oppslutning.

Sammen med Bjorli og Lesja Næringslag arrangerte vi inspirasjonsforedrag om muligheter innen gårdsturisme i april, der Øystein Rudi delte sine erfaringer. I august inviterte vi sammen med Innovasjon Norge til fagmøte om Bygdenæringer, der Frode Kristensen fra Salgslaget AS snakket mye om muligheter for lokalmat og reiseliv.

Den 18. september arrangerte vi fagkveld for bygdenæringer på Avdembue med fokus på lokalmat.

4: UTVIKLINGSTILTAK I LEVANDE LESJA

Mål for 2019:

Tiltak:

- Villreinløypa: skape aktivitet i Lesja
- Tussheimbue
- sti til Tussheim ferdigstilles
- Grønn løype Bjorli
- Plan for utviklingsmuligheter knytta til Lesjaskogsvatnet
- Avklaring på skilting Lesja sentrum
- Videreutvikling av Car-Walks

Villreinløypa med eget Lesjaprojekt

Lesja har et eget underprosjekt i Villreinløypa. Villreinløypa er et prosjekt eid av Gudbrandsdalmusea og som skal utvikle en løype med villreininformasjon fra Skjåk – Lom – Vågå – Lesja – Dovre.

Kari Anette Austvik har deltatt fra Lesja kommune i styringgruppa for Villreinløypa. I tillegg har Solveig Brøste Sletta deltatt som vikar eller i tillegg når det har vært ønskelig.

Lesja sitt eget prosjekt avsluttes i 2019. Gjennom dette tiltaket har Lesja fått kr 400.000 til utvikling. Nordveggen er blitt leid inn til å lede Villreinløypa i 2020 og 2021, så Lesja sine interessert håper vi blir ivaretatt gjennom dette.

Infotavler villrein

Selv om reiselivet dreies fra å se til å oppleve, så er det fortsatt mange som ifølge reiselivsaktører kommer til vårt område for å se. De vil oppleve kontrastene mellom fjell-landskapet i Lesja og de dramatiske ville områdene ned til fjorden i Romsdalen. Disse reiser gjennom vårt område enten med privatbiler, buss eller tog. Vi har i 2019 fått satt opp informasjonstavler om villrein hos reiselivsaktører, på Bygdatunet og hos skolene. Aktørene har selv kostet oppheng av tavlene, mens prosjektet har kostet tavlene. Aktørene som mottok tavlene deltok på informasjonsmøte med Per Jordøy der de fikk mer informasjon om rein.

Tussheim

Tussheim er et eksempel på kraften som ligger i koordinert samarbeid mellom kommunen og private aktører. At prosjektet som ble påbegynt i 2018 ble realisert med stor suksess i 2019 er resultat av at mange ivrige og engasjerte miljøer sammen kan få til mye.

En arbeidsgruppe med Marit Svanborg og Kari Anette Austvik fra kommune og Solveig Brøste Sletta fra Nordveggen har dratt prosjektet sammen. I tillegg har flere fra kommune bidratt på hver sine fagfelt. Det er lagt ned en betydelig dugnadsinnsats fra mange for å komme i mål. I tillegg til at turstien er oppgradert er det skiltet og merket.

Navnet Tussheimbue ble valgt av en navnekomité som hadde fått inn en rekke forslag gjennom en åpen nominasjonsprosess.

Tussheimbue ble åpnet 28. september 2019, i tilknytning til Tussheim Upp. Det ble en folkevandring mot toppen, der det ble utdeling av kake, høytidelig snorklipping og allsang av Lesja-sangen.

Lesja kommune fikk i 2019 kr 250.000 til stien med informasjonstiltak. Tussheimbue har også søkt om spillemidler, men står i kø for bevilgning.

Løypenettverk Lesja

Lesja har sin egen turkoordinator. Vi har arbeidet sammen med henne om utvikling av turmulighetene i Lesja.

Vi har samarbeidet med Bjorli og Lesja løypelag på flere prosjekt. På et initiativ om omlegging av Grønnløypa, foretok vi sammen en kartlegging av krysspunkt med veg og så på alternative løsninger for færre veikryssinger. Siden både biler og tråkkemaskin må passere, ble dette kostbare opplegg.

Utviklingsmuligheter Lesjaskogsvatnet

Det ble påbegynt en kartlegging, men denne ble ikke ferdigstilt. Vi har hatt et møte med en aktør knytta til vatnet. Dette er et prosjekt som vi vil fortsette å arbeide med i 2020.

Skilting i Lesja sentrum

Lesja kommune fikk i 2019 penger til et profilprosjekt. Nordveggen har bidratt inn i dette prosjektet. Siden det skal lages en enhetlig profil for kommunen er det naturlig å komme tilbake til skilting når denne er på plass.

Videreutvikling av Car Walks

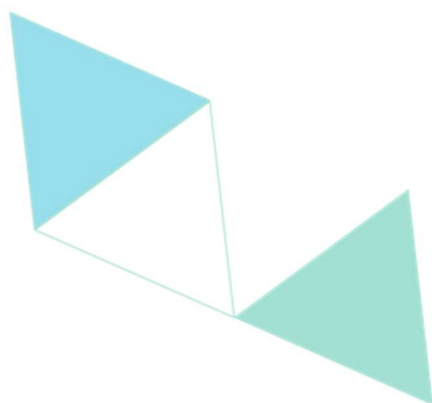
I 2019 ble løyper og kart utarbeidet i 2018 fortsatt brukt. Man vil før sommeren 2020 se på hvordan dette prosjektet tas videre. Siden det er turer både i Lesja og Rauma på kartet, så er man avhengig av et samarbeid på tvers av kommunene.

Utvikling Bjorli

Nordveggen har sammen med Bjorli Utvikling AS og Romsdalen AS utgjort arbeidsgruppe for utviklingsprosjekt Bjorli. Det er gjennomført flere arbeidsmøter og Vista Analyser gjennomførte en studie av Bjorli som ble presentert for interesserte på Bjorli samlingshus 5. juni. Innspilla fra Vista analyser er levert Lesja kommune som innspill til kommunen sin arealplan.

Raumabanen 95 år

Raumabanen sitt jubileum ble markert med besøk av ordførere fra både Rauma og Lesja på Bjorli stasjon og blomsteroverrekkelse til ildsjel Terje Fossum. Nordveggen arrangerte opplegget på Bjorli denne dagen.

5: ORGANISATORISK TILKNYTNING TIL LESJA KOMMUNE

Nordveggen har direkte rapportering til rådmann. For å sikre kontakt med administrasjonen og at arbeidet som utføres er offentlig kjent, er det jevnlig møter med leder for utvikling og med en kommunalt oppnevnt ressursgruppe. Referat fra møtene legges offentlig. Medlemmene i ressursgruppa deltar utenom de fastlagte møtene på ulike tiltak.

Ressursgruppe

Bistå med:

Lokalkunnskap om bedrifter, organisasjoner, ildsjeler

Lovverk og retningslinjer som gjelder i Lesja

Å spre informasjon fra arbeidet inn i egen organisasjon

Å komme med innspill fra egen organisasjon inn i arbeidet

Å planlegge tiltak og ta kontakt på sine fagområder

Å markedsføre tiltak i kommunen sine kanaler og gjennom sine nettverk internt i organisasjon og utad.

Være en støtte til Nordveggen ved bistå i gjennomføring av tiltak

Medlemmer i ressursgruppa oppnevnt av Rådmann

Martin Vorkinn

Marit Svanborg (permisjon høsthalvåret)

Solveig Græsli

Kari Anette Austvik

Sonja Gitte Mathisen

Leder i næringslaget - Aslak Enstad (Per Oddvar Sæth fra høst 2019)

Ressursgruppe 2019: f.v. Solveig Græsli, Kari Anette Austvik, Martin Vorkinn, Solveig Brøste Sletta (Nordveggen), Per Oddvar Sæth. Ikke til stede: Marit Svanborg og Sonja Gitte Mathisen.

Informasjon i kommunestyre og formannskap

Deltatt i kommune- og formannskapsmøter med presentasjon av arbeid og planer når det har vært ønskelig.

6: ARRANGEMENTSOVERSIKT

<i>Dato</i>	<i>Tittel</i>	<i>Samarbeid</i>	<i>Deltakere</i>
24.01.2019	FjellPub Lesja	B&L Næringlag	25
15.02.2019	Næringsfrokost Snøhetta element	Dovre	20
28.02.2019	FjellPub Bjorli	B&L Næringlag	60
11.03.2019	Innovasjon Norge aktørmøte	Innovasjon Norge & Dovre kommune	5
10.04.2019	Daglig ledere Bjorli	YX	15
10.04.2019	FjellPub Lesja	B&L Næringslag	15
27.- 28.04.2019	Fritidsmessia Ålesund	NPR	(3000)
29.04.2019	Inspirasjonsforedrag Rudi	Årsmøte B& L Næringslag	15
08.05.2019	FjellPub Bjorli	B&L Næringslag	15
05.06.2019	Presentasjon Vista analyse	Bjorli Utvikling	30
20.06.2019	Fagtur: Nye teknologier	B&L Næringslag	5
18.08.2019	Innovasjon Norge aktørmøte	Innovasjon Norge & Dovre kommune	8
18.08.2019	Fagkveld Avdem - Bygdenæringer		15
24.09.2019	Profilmøte Lesjaskog		15
28.09.2019	Åpning Tussheimbue		300
25.09.2019	Profilmøte Lesja		15
04.09.2019	Daglig ledere Bjorli		10
10.10.2019	FjellPub Bjorlivollen	B&L Næringslag	70
4. og 5. nov	Kurs i enkel melkeforedling		6
06.11.2019	Daglig ledere Bjorli		10
28.11.2019	FjellPub Lesja		15
2.- 3.12.2019	Opplevelseskurs reiseliv	Utrøna, Høve Støtt	3
			672

7: EKSTERNE MIDLER

Tiltak **Støttet av** **Beskrivelse**

Søker: Lesja kommune			
Villreinen som verdiskaper, mottaker Lesja kommune	Miljødirektoratet	Prosjekt kobla til Villreinløypa 2017 – 2019	100.000
Tussheim	Oppland fk	Spillemidler sti	250.000
Løypekart Bjorli sommer og vinter	Nasjonalparkriket, Sparebank 1 Lom og Skjåk, Bjorli Fritidsboligforening og Bjorli Lesja Løypelag, Lesja Fjellstyre Lesjaskog og Lesja bondelag	Utforming og trykk av kart	NPR: 5000 SB1: 8000 BFF: 10.000 BLL: 15.000 LF: 75000 LLB: 10000
Eksterne tilskudd skaffet i 2019			473.000